

PROJEKT

UCHWAŁA NR/...../2026

RADY GMINY SKĄPE

z dnia

w sprawie wniosku o zajęcie stanowiska wobec prawomocnego skazania radnego

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 z późn. zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1. Po zapoznaniu się z wnioskiem Sołtysa Sołectwa Darnawa z dnia 24 kwietnia 2026 r. w sprawie zajęcia stanowiska wobec prawomocnego skazania radnego oraz do wyrażenia opinii o zasadności dalszego pełnienia mandatu przez radnego, Rada Gminy Skąpe stwierdza, że nie posiada kompetencji do zajmowania stanowiska w sprawach objętych powyższym wnioskiem.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Gminy, zobowiązując go do przekazania treści uchwały wraz z uzasadnieniem Wnioskodawcy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Wiesław Zawiaślak

UZASADNIENIE

W dniu 24 kwietnia 2026 r. do Rady Gminy Skąpe wpłynął wniosek Sołtysa Sołectwa Darnawa dotyczący zajęcia stanowiska wobec prawomocnego skazania radnego Rady Gminy oraz rozważenia zasadności dalszego pełnienia przez niego mandatu radnego.

Po przeanalizowaniu treści wniosku oraz obowiązujących przepisów prawa Rada Gminy Skąpe uznała, że żaden przepis powszechnie obowiązującego prawa nie upoważnia organu stanowiącego do zajmowania stanowiska wobec prawomocnego skazania radnego tejże rady. Również żaden przepis prawny nie upoważnia rady gminy do wyrażania opinii i rozważania dokonywania oceny zasadności dalszego pełnienia mandatu przez radnego w okolicznościach wskazanych we wniosku.

Zgodnie z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Oznacza to, że Rada Gminy może podejmować działania wyłącznie w zakresie kompetencji przyznanych jej przepisami prawa.

Zakres działania gminy oraz kompetencje jej organów określa ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Przepisy tej ustawy nie przyznają radzie gminy kompetencji do dokonywania oceny moralnej, etycznej lub społecznej radnego ani do podejmowania rozstrzygnięć dotyczących dalszego wykonywania mandatu z przyczyn innych niż przewidziane w ustawach.

Mandat radnego ma charakter mandatu wolnego, a radny wykonuje go zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, kierując się dobrem wspólnoty samorządowej gminy. Zasady utraty mandatu radnego zostały natomiast kompleksowo uregulowane w ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy.

Zgodnie art. 11 § 2 pkt 1 Kodeksu wyborczego prawa wybieralności nie posiada osoba skazana prawomocnym wyrokiem na karę pozbawienia wolności za umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe. Z kolei art. 383 § 1 pkt 2 Kodeksu wyborczego stanowi, że wygaśnięcie mandatu radnego następuje w przypadku utraty prawa wybieralności.

W dniu 5 lutego 2026 r. do Urzędu Gminy Skąpe wpłynęło jedynie pismo Prokuratury Rejonowej w Świebodzinie sporządzone na podstawie art. 21 § 1 pkt 1 Kodeksu postępowania karnego, zawierające informację o toczącym się postępowaniu wobec radnego oraz o prawomocnym jego skazaniu za czyn z art. 178a § 1 Kodeksu karnego, natomiast nie przekazano wyroku sądowego.

W związku z powyższym dokonano analizy przesłanek określonych w przepisach Kodeksu wyborczego oraz zasięgnięto informacji w powyższej sprawie w Sądzie Rejonowym w Świebodzinie. Z uzyskanych informacji wynika, że wobec radnego nie została orzeczona kara pozbawienia wolności, której mowa w art. 11 § 2 pkt 1 Kodeksu wyborczego. Tym samym nie doszło do utraty prawa wybieralności, a w konsekwencji nie zaistniały ustawowe przesłanki do stwierdzenia wygaśnięcia mandatu radnego na podstawie art. 383 § 1 pkt 2 Kodeksu wyborczego.

Katalog przypadków skutkujących wygaśnięciem mandatu radnego ma charakter zamknięty, a rada gminy nie jest uprawniona do podejmowania działań wykraczających poza ustawowo określone kompetencje. Żaden przepis prawa nie upoważnia rady gminy do dokonywania oceny zachowania osób pełniących funkcje publiczne.

Mając powyższe na uwadze, Rada Gminy Skąpe stwierdza, że nie posiada podstaw prawnych do zajęcia stanowiska oraz do wyrażenia opinii w przedmiotowej sprawie.